

Lepší ochrana krasových vod: Ministerstvo životního prostředí poskytne obcím v krasových oblastech finance na čištění odpadních vod

9.12.2024 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Krasové oblasti patří mezi nejcitlivější ekosystémy v České republice. Ministerstvo životního prostředí představilo novou výzvu pro obce v CHKO Moravský kras a CHKO Český kras.

Cílem je zamezit znečištění podzemních a povrchových vod a zajistit účinnější ochranu tohoto unikátního prostředí.

„Krasové oblasti, jako je Moravský kras s nejdelším jeskynním systémem v České republice a mezinárodně chráněné podzemní mokřady Podzemní Punkva, čelí znečištění odpadními vodami, zejména dusíkatými a fosforečnými látkami. Ty výrazně ovlivňují kvalitu vodních ekosystémů. Oblasti jsou unikátní nejen svou geologickou a biologickou hodnotou, ale také zranitelností. Ministerstvo proto přichází s cílenými opatřeními, která zajistí, že voda přitékající do těchto oblastí bude co nejméně zatěžována znečištěním. Ve výzvě jsme pro dotčené obce připravili minimálně 200 milionů korun,“ uvedl ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Kvalitu povrchových toků přitékajících na území krasových oblastí můžeme se současnou legislativou ovlivnit jen stěží, jelikož chráněné krajinné oblasti nemají žádná ochranná pásma a jejich správy nejsou dotčeným orgánem za svými hranicemi. „U vody bychom měli chránit nejen vodní ekosystémy v chráněných územích, ale i v obcích za hranicemi CHKO, kde jsou vypouštěny splaškové vody, jež následně ovlivňují krasové vody. Jen tak můžeme zabránit znečištění krasových vod a ochránit toto unikátní prostředí,“ doplnil ministr Hladík.

Analýza současné situace v CHKO Moravský kras ukázala, že až 18 obcí má stále nedostatečně vyřešeno nakládání s odpadními vodami a dalších pět čeká na realizaci opatření. Přitom přímo do hlavních přítoků Punkvy přitékají vody z těchto obcí. Navíc problémem jsou i obce mimo chráněnou oblast v povodí toku. V CHKO Český kras je to pak zhruba osm obcí, které potřebují intenzifikaci ČOV. Ministerstvo proto klade důraz na projektovou přípravu a zajištění financování.

„Je více než nutné řešit čistotu vod, které chráněnými krasovými územími protékají a ovlivňují systém jeskyní. O čistší odpadní vody v CHKO Moravský kras a pomoc obcím s výstavbou a intenzifikací čistíren odpadních vod se snažím dlouhodobě, proto jsem ráda, že se podařilo získat tuto podporu u Ministerstva životního prostředí,“ řekla senátorka Jaromíra Vítková (KDU-ČSL).

Přísnější limity a podpora obcí

V rámci nové dotační výzvy Národního programu Životní prostředí (NPŽP), kterou Státní fond životního prostředí ČR vyhlásí v lednu nebo v únoru 2025, získají obce vyšší finanční podporu pro intenzifikaci čistíren odpadních vod (ČOV) a zpracování projektové dokumentace. Nové podmínky zahrnují vyšší účinnost čištění s požadavkem na odstranění fosforu (od 80 % do 87,5 %) a dusíku (od 70 % do 80 %). Dále také vyloučení jednotných kanalizací, kdy bude preferována oddílná splašková kanalizace kvůli eliminaci odlehčení odpadních vod při deštích. V neposlední řadě se podpora týká

také nepřetržité kontroly kvality čištění, která bude představovat povinnost monitorování odtoku ČOV pomocí 24hodinových vzorků po dobu dvou let od spuštění projektu, u malých ČOV pouze čtyřikrát ročně.

Vhodným řešením likvidace odpadních vod z obcí v krasových oblastech a v obcích, jejichž odpadní vody přitékají na toto území, je jejich účinné čištění. K tomu mohou pomoci mechanicko-biologické čistírny odpadních vod. Čistírny jsou dlouhodobým řešením a zahrnují možnost napojení všech nemovitostí v obci včetně rekreačních objektů a také možnost pravidelného odběru vzorků.

„Podpora, kterou poskytujeme, umožní nejen ochranu Moravského krasu, ale i prevenci negativních dopadů na ostatní krasová území v Česku. Společně s obcemi chceme vytvořit dlouhodobě udržitelný systém ochrany vod,“ dodal Petr Hladík.

Dotace až 60 % na intenzifikaci ČOV nebo 90 % na projektovou dokumentaci

Nová výzva NPŽP s alokací minimálně 200 milionů korun bude vyhlášena v lednu nebo v únoru 2025. V rámci této dotace mohou obce získat podporu intenzifikace ČOV ve výši až 60 % za podmínky přísnějších limitů na vypuštěné odpadní vody anebo dotaci na projektovou přípravu výstavby kanalizace, kanalizace a ČOV nebo intenzifikace ČOV až ve výši 90 %. Podrobnosti a seznam dotčených obcí budou zveřejněny v rámci oficiální dokumentace výzvy.

Nová výzva NPŽP s alokací minimálně 200 milionů korun bude vyhlášena v lednu nebo v únoru 2025. V rámci této dotace mohou obce získat podporu intenzifikace ČOV ve výši až 60 % za podmínky přísnějších limitů na vypuštěné odpadní vody anebo dotaci na projektovou přípravu výstavby kanalizace, kanalizace a ČOV nebo intenzifikace ČOV až ve výši 90 %. Podrobnosti a seznam dotčených obcí budou zveřejněny v rámci oficiální dokumentace výzvy.

https://www.mzp.cz/cz/news_20241209_Lepsi-ochrana-krasovych-vod-Ministerstvo-zivotniho-prostredi-poskytne-obcim-v-krasovych-oblastech-finance-na-cisteni-odpadnich-vod